

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Wychowania i Profilaktyki

DWP-ZBP.4017.29.2026.KK

Warszawa, 13 sierpnia 2026 r.

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na pismo otrzymane drogą elektroniczną, uprzejmie wyjaśniam.

Przepis art. 1 ust. 15a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe¹ stanowi, że system oświaty zapewnia upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach racjonalnego odżywiania oraz przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

I. Program dla szkół

1. Informacja ogólne

Ministerstwo Edukacji Narodowej wspiera realizację *Programu dla szkół*. Program jest ustanowiony przez Komisję Europejską w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. MEN współpracuje z koordynatorem Programu Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa.

Od 2017 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe.

Rozporządzenie zawiera katalog zadań dla szkół do wyboru, których wykonanie jest obowiązkiem dyrektora szkoły uczestniczącej w *Programie dla szkół*, niezależnie od realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Wykonanie tych zadań może, ale nie musi, odbywać się w ramach zajęć edukacyjnych, jednakże istotne jest, aby treść takich zajęć wykraczała zakresem poza treści przewidziane do obowiązkowej realizacji w podstawie programowej.

Ambasadorem *Programu dla szkół* jest postać Chrumasa – animowanego bohatera, który w zabawny sposób prezentuje dzieciom zasady zdrowego odżywiania.

Dzieciom uczęszczającym w roku szkolnym 2025/2026 do klas I-V szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz do klas I i II ogólnokształcących szkół baletowych, które uczestniczą w programie, udostępniane są:

jabłka, gruszki, śliwki, truskawki, marchew, rzodkiewka, papryka słodka, pomidory i kalarepa oraz mleko bez dodatków smakowych, jogurt naturalny, kefir naturalny oraz maślanka naturalna

Wiedzę na temat zdrowego odżywiania dzieci czerpią najczęściej ze: szkoły (82%) i od rodziców (74%). Dopiero na dalszych miejscach są książki (47%), radio i telewizja (29%),

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.).

internet i reklama (22%). Dlatego Rodzice powinni zwracać szczególną uwagę na to, co dzieci zabierają do szkoły, co w niej jedzą i czy nie przynoszą jedzenia z powrotem do domu.

2. Cele Programu

- Trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w ich codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego odżywiania;
- kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych uczniów oraz wzbogacanie wiedzy o pochodzeniu produktów rolnych;
- działania dyrektorów szkół są ukierunkowane na uzyskanie trwałych efektów w postaci pozytywnej zmiany postaw żywieniowych uczniów.

3. Finansowanie działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym

- W związku z aktualizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26.01.2026 r. w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy krajowej i pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół oraz wysokości stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań w ramach tego programu w roku szkolnym 2025/2026 budżet na realizację działań edukacyjnych został zwiększony i wynosi 15 986 219 zł netto tj. 19 663 049 zł brutto.
- Planowane jest zwiększenie budżetu na realizację wycieczek edukacyjnych, w szczególności realizowanych do gospodarstw ekologicznych.
- Wstępnie planowana jest realizacja 2,5 tys. wycieczek szkolnych w których mogłoby uczestniczyć ok. 80 tys. uczniów. Szacunkowa wartość to ok. 7 mln zł netto oraz ok. 4,7 tys. warsztatów edukacyjnych dla dzieci o zdrowym odżywianiu, w których mogłoby uczestniczyć ok. 94 tys. uczniów.

4. Dane: w roku szkolnym 2024/2025 w programie uczestniczyło:

- **w komponencie mlecznym** - ok. 1,788 mln dzieci z ok. 11,9 tys. szkół, tj. ok. 88% dzieci z grupy docelowej,
- **w komponencie owocowo-warzywnym** - ok. 1,789 mln dzieci z ok. 11,7 tys. szkół, tj. ok. 88% dzieci z grupy docelowej.

Propozycje zadań, które szkoły uczestniczące w *Programie dla szkół* wykonują w ramach działań kształtujących zdrowe nawyki żywieniowe uczniów i uczennic:

- **zakładanie i prowadzenie ogródków szkolnych,**
- **wspólne spożywanie drugiego śniadania,**
- **organizowanie warsztatów kulinarnych,**
- **organizowanie wycieczek do gospodarstw rolnych lub ogrodniczych.**

W roku szkolnym 2024/2025 w poszczególnych działaniach edukacyjnych wzięła udział następująca liczba dzieci:

- a) konkursy i festyny tematyczne z zakresu zdrowego odżywiania – 702 087 dzieci,
- b) wycieczki edukacyjne np. do gospodarstwa rolnego/ogrodniczego lub zakładów przetwórstwa owoców i warzyw – 351 502 dzieci,
- c) warsztaty kulinarne uwzględniające przekazywanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania – 627 584 dzieci,
- d) zakładanie i prowadzenie ogródków szkolnych – 530 646 dzieci,

e) wspólne spożywanie drugiego śniadania, połączone z degustacją owoców, warzyw i ich przetworów oraz upowszechnieniem wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania – 910 664 dzieci,

f) inne sposoby upowszechniania informacji o korzyściach płynących ze spożywania owoców i warzyw i ich przetworów, a także o pochodzeniu i uprawie owoców i warzyw – 873 483 dzieci.

Szkoły mogły wykorzystywać zestawy scenariuszy zajęć z materiałami dodatkowymi, filmy edukacyjne, broszury, itp.

Ponadto realizowane były:

- **Warsztaty edukacyjne o zdrowym odżywianiu**

Warsztaty poświęcone były głównie tematyce zdrowego odżywiania oraz pochodzenia produktów i innym zagadnieniom powiązanych z realizacją programu (niemarnowanie żywności, gospodarowanie odpadami). Zajęcia prowadzone były przez dietetyków i miały aktywną formę z elementami warsztatów kulinarnych, angażując bezpośrednio uczniów. Łącznie w całej Polsce odbyło się 4,7 tys. warsztatów edukacyjnych, które objęły łącznie ok. 94 tys. uczniów klas I-V.

- **Szkolne wycieczki edukacyjne**

Celem wycieczek było zainteresowanie dzieci powiązaniem pomiędzy rolnikiem/producentem i jego pracą, a produktami otrzymywanymi w ramach programu, czyli owocami, warzywami oraz produktami mlecznymi oraz **zaciekawienie dzieci sposobami ich uprawy i produkcji**. Wycieczki obejmowały m.in. degustację produktów, w tym produktów ekologicznych. Łącznie w całej Polsce odbyło się 2 tys. szkolnych wycieczek edukacyjnych **do gospodarstw rolnych, farm, gospodarstw ekologicznych, zakładów przetwórczych**, itp., wzięło w nich udział ok. 60 tys. uczniów klas I-V.

W roku szkolnym 2024/2025 KOWR zrealizował również m.in. następujące działania promocyjne sfinansowane z budżetu programu:

- Przeprowadzenie Kampanii informacyjno-promocyjnej **„Sportowe Wyzwanie Chrumasa”** obejmującej 4 działania:
 - o działania promocyjne, w tym nagranie materiałów wideo i wizyty w szkołach,
 - o zakup lub produkcja i dostawa materiałów promocyjno-informacyjnych,
 - o działania promocyjne w kinach,
 - o organizacja wydarzenia – Wielki Finał;
- Produkcja czterech filmów popularno-naukowych dla dzieci nt. zdrowego odżywiania i ich publikacja na YouTube na kanale Nauka. To lubię! Junior.
- Realizacja kampanii edukacyjno-informacyjnej dotyczącej Programu dla szkół w formie cyklu audycji radiowych w Polskim Radiu S.A.
- Produkcja spotu telewizyjnego „Razem po zdrowy start” oraz jego emisja w Telewizji Polskiej S.A.
- Produkcja i emisja spotu promocyjnego w radiu (Polskie Radio S.A.) na bazie piosenki „Razem po zdrowy start”.
- Produkcja i dostawa plakatu informacyjnego i promującego Program dla szkół.
- Przeprowadzenie działań promocyjno-informacyjnych Programu dla szkół na Instagramie.
- Zakup i dostawa książek i ćwiczeń dla dzieci o tematyce sportowej, tj. książki „Jak działa sport” w ilości 1 100 szt. i ćwiczenia „Active Book Sport” w liczbie 1 100 sztuk.
- Opracowanie i wydanie materiałów promocyjno-informacyjnych w miesięcznikach skierowanych do dzieci, tj. „Świerszczyk”, „Kumpel” i „Victor Junior”.

II. Przepisy Prawa oświatowego

Przepisy oświatowe umożliwiają wdrażanie zdrowego odżywiania w szkole zgodnie z przepisami § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach*²:

Środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty **muszą spełniać odpowiednie wymagania dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej.**

16 lutego 2026 r. Minister Zdrowia podpisała nowelizację ww. rozporządzenia. Nowe przepisy wejdą w życie 1 września 2026 r. Zmiany zostały wprowadzone m.in. na skutek współpracy Ministra Zdrowia z Ministrem Edukacji. Przedmiotowe rozporządzenie wprowadza pewne nowe wymagania dotyczące sposobu komponowania jadłospisów w przedszkolach i szkołach (co najmniej raz w tygodniu posiłek obiadowy w pełni roślinny na bazie nasion roślin strączkowych, preferencja na podawaniu wody w żywieniu zbiorowym, wymóg co najmniej dwa razy w tygodniu przygotowywania zup na wywarach warzywnych, zmniejszenie ilości cukru dodanego do przygotowywanych napojów w stołówkach, zwrócenie uwagi na produkty sezonowe i lokalne, możliwość zamiany produktów mlecznych ich roślinnymi odpowiednikami, podkreślenie roli produktów zbożowych pełnoziarnistych). Uwzględniając postulaty rodziców dzieci pozostających na dietach roślinnych, wprowadzono także obowiązek zapewnienia im alternatywnej potrawy roślinnej bez dodatku produktów odzwierzęcych, w dni, w których serwowane są posiłki mięsne i rybne.

Należy podkreślić, że obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa żywności, w tym również posiłków spożywanych przez dzieci i uczniów w placówkach oświatowych, przepisy prawa żywnościowego nakładają na podmioty produkujące lub wprowadzające żywność do obrotu, czyli na dyrektorów placówek lub w przypadku korzystania z usług firm cateringowych - na właścicieli firm dostarczających posiłki.

Żywnienie należy do najważniejszych czynników środowiskowych wpływających na rozwój fizyczny i stan zdrowia dziecka. **Przedszkole i szkoła przez prowadzenie różnorodnych działań profilaktycznych mają zasadniczy wpływ na kształtowanie pożądanych postaw prozdrowotnych dzieci i młodzieży oraz dbanie o ich zdrowie.**

Z poważaniem

Renata Kurlanc
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

² Dz.U. z 2016 r. poz. 1154.